

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR • PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN • FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT • KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ • POLITIKAI NAPILAP • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tul a Hortobágyon

Debrecen, augusztus 25.

Ha szóba kerül itt-ott, hogy hol lehet jó szintisza magyar levegőt kapni, bizonyára hamar Debrecenre terelődik figyelmünk, ahol a lokomotív is magyarul zakatol, a tyuk is magyar szóval kotkodácsol, ahol a vallás is magyar, az imádságon kezdve a káromkodásig.

Ennek a szerencsés állapotnak megvan aztán egy árnyoldala is. Annyira a saját világunkban élünk, ebben a debreceni kisvilágban, hogy egész Magyarországot, továbbá a magyar államot, sőt tán egész Európát a magunk képére teremtvé látjuk. Ugy beszélünk s sokszor cselekszünk is, mintha a lokomotív mindenütt magyarul zakatolna, a tyuk mindenütt magyarul kárálna s mindenki széles e magyar földön magyar szóval imádkoznék s káromkodnék.

De nemcsak Debrecen lokális érzésvilága éli magát belé ebbe az illúziós állapotba, így van ezzel ugy látszik az Alföld jókora része mindenhol, amerre csak a magyar szónak zenéje hallik. Kedves, termékeny, szűzies naivitása ez a magyar léleknek. Vajha az illúzióból valóság lenne!

És ez a kedves, ártatlan naivítás lett uralkodóvá a politikában, a nagy nemzeti államot irányítani hivatott politikában is, amióta az Alföld ragadta magához a vezetést. Szép naivítását az egész országba belészuggerálta s Cegléd, Makó, Gyoma stb. lett irányadó az államkormányzásnak

Magyarországon oly nehéz kérdéseiben. Az illúzióktól mámorossá lett az egész ország, az alföldi szép délibábot valóságnak hittük, és ebben vergődünk, nyögünk több egy évtizedénél.

S amikor ugyancsak e szép, szívünkkel, lelkünkkel, minden csepp vérével oly rokon, oly bensőleg összeforrott Alföldnek egy derék szülötte a magyar nemzeti s állami élet objektív valóságába akarja, a reális nemzeti politika alapjára akarja nemzetét, testvéreit visszavezetni, amikor felrázza a hipnotikus beteget kábultságából: gyűlölet, üldözés, halálra keresés lesz osztályrészévé.

Reméljük, az orvos megbocsát a betegnek, ki kezét ellene emelte: ha meggyógyult, maga fogja öntudatlan tettét legjobban sajnálni.

Ébredjünk is fel ez illúziós álomból! Magyarország s még kevésbé a magyar állam nem Debrecen, nem Félegyháza vagy Hajduböszörmény. Más és más levegőt szívnak már tőlünk nem is nagyon messze, keletre, északra s ott délen, meg a Dráva-Száva közti dombokon s hegyeken. Sajnos, milliók vannak egy ország s birodalom határain belül, kiknek a magyar szó édes zenéje a pokoli kigyó sziszegésénél utáltabb. Ez nem illúzió, hanem fájdalmas tény. De nemcsak a magyar szótól irtóznak, hanem visszautasítanak maguktól minden velünk való történelmi, politikai, érzésszerű, kulturális kapcsolatot. S csak ez idő szerinti gyöngébb voltuk, s a vágyaik-

nak szándékainak kedvezőtlen körülmények tartják őket velünk egy állami egységben.

Ha mindaz elszakadhatna az önmagában meghasonlott s egymást marcangoló magyarságtól, ami gyűlöl bennünket ezeréves hazánk határain belül, ami tehát nem debreceni vagy ceglédi szemmel nézi a világot: e magyar birodalomból, mely Európában nagyságra az ötödik helyet foglalja el, nem maradna több, mint amekkora a mai Románia, ennek kedvező helyzete nélkül. Hogy mennyire kedvezőtlen s bizony talanná válnék helyzete, misem bizonyítja jobban annál, hogy egy kanálnyi tengerünk se volna. Ez pedig a biztos függést jelenti más országtól.

Rémkép, mondja valaki. — Rémes kép, felelem én, de egy nem lehetetlen helyzetnek a képe, mely onnan származik, hogy mai állami létünk fennmaradása rajtunk kívül eső körülményektől s tényektől is függ. Sorsunk nemcsak a mi kezünkben van, hanem másokéban is, kik nem debreceni, nyíri vagy kiskunsági tejet szoptak s levegőt szívtak.

Ilyen állami létünk reális képe a magyar állam centrifugális törekvésű nemzeti erői miatt, melyek kifelé annál erősebb támasztékre találnak, mennél jobban erősödnek számban, gazdagságban s kultúrában román s szláv szomszédaink. Pedig erre nagy a kilátás.

Mi tehát a mi teendők? Fokozottabb mértékben erősödni számban, gazdaságilag

A csoda

Írta: Felicien Litain.

Személyek: Bressol törvényszéki írnok, 48 éves, Lucie, a felesége, 35 éves.

Vidéken. Reggel hét óra. A kövérkés Lucie fölbred, nagyot nyújtózik, az órára pillant, aztán hirtelen leveti a takarót, fejéről is lerántja a meleg paplant és kiugrik az ágyból.

Bressol (dühösen visszarántja a takarót): Bolond vagy? Azt akarod, hogy tüdőgyuladást kapjak? Mi ütött beléd, hogy hajnalban fölkelsz?

Lucie (szárazon): Vasárnap van.

Bressol: Hát aztán?

Lucie: Én vasárnap misére megyek.

Bressol: Én pedig, miután egész héten körmöltem, vasárnap szeretnék délig aludni! Hanem persze, önagysága nem bánja, ha holtira dolgozom magamat, csak meglegyenek a toilettjei . . . zsuria . . .

Lucie (égnek emeli a kezében tartott fésűt): És mindezt azért, mert az Isten házába készülök!

Bressol: Azok a papok még tökéletesen megbolondítanak!

Lucie: Talán aludjál inkább, semmint hogy számárságokat beszélj!

Bressol: Ha lehetne aludni ebben a pokoli lármában . . . Nem-e napnál is világosabban nem egyszer bebizonyítottam, hogy Isten nem létezik.

Lucie (elszörnyedve): Hallatlan! Ez a

nyomorult földi féreg tagadni meri Isten létezését!

Bressol: Mindenekelőtt megtiltom, hogy engem féreg névvel illess! Aztán mutasd meg hát a te híres Istenednek akárcsak az orra hegyét . . .

Lucie: Istennek nincs orra! Ha nem is látható, eléggé bebizonyította létezését . . .

Bressol: De mivel? Mivel hát?

Lucie (megvetőleg): Talán azzal is kisé, hogy a világot teremté . . . Nem gondold, szegény barátom, hogy ez is egy kis bizonyíték? . . . És a csodák . . . a sok csoda . . .

Bressol: Csupa mese! Láttál te akár egyet is?

Lucie: Én nem! De csak nem akarod azt állítani, hogy Szent Mátvás hazudik . . . Szent Mátvás, aki két szemével látta, amint Jézus a vizet borrá változtatta a kánaáni menyegzőn?

Bressol: Sajnálom, én nem voltam ott! S amíg magam ilyen csodát nem látok, nem is hiszek benne!

A nagy piactéren. Lucie gondolkozva jó ki a templomból s tekintete megakad egy nagy plakáton: — Hermés tanár, a világhírű illuzionista, csodálatos mutatványvaival: Omlett a kalapban. A titokzatos bórönd. A virágok csodája. A borra változott víz . . .

Lucie (az utolsó mondat elolvasása után, hirtelen felragyogó arccal): A borra változtatott víz! . . . Ah, Istenem! Ezt a Hermés tanárt okvetlenül föl kell keresnem!

Jövő szombat Bressol és Lucie ebédjükön ülnek. Éppen a levest kanalazzák.

Bressol: Lucie, eszess Julienek. — Elfelelde a vizes kancsót az asztalra tenni.

Lucie: Ezért nem kell a leányt zavarni . . . a szószkeverés mellől . . . Tessék, majd én töltök . . .

Bressol: Nagyon kedves vagy. — (Odartartja üres poharát s legnagyobb ámulatára, a víz, amelyet Lucie tölt, a pohárban rubinszín nedűvé változik. Reszketve lecsapja a poharat.) Lucie! . . . Lucie . . . Látod . . . látod ezt?

Lucie: Nagy Isten! Az ember azt mondaná, bor . . . Kóstold csak!

Bressol (egész testében remegve): Nem, nem merem . . . mi ez?

Lucie: Csoda . . . Istenem . . . csoda történt! (Megizleli.) Bor, tiszta bor . . . izleld hát!

Bressol (sápadtan remeg, mint a nyárfalevél): Jó legalább?

Lucie: Meghiszem azt . . . csupa zamati! (Félre) Ót frankért vettem üvegjét.

Bressol (nagynehezen lenyel néhány cseppet): Igen . . . bor . . . még pedig kitűnő. (Kábán törölgeti verejtékes homlokát.) Ej, lássuk csak . . . csak nem bolondultam meg? Kisérelj meg még egyszer barátom . . . (Lucie felkapja a vizes üveget s ismét bort önt a pohárba. Bressol égnek meredő hajjal felugrik, aztán felordít és térdre esik.) Hiszek . . . ó, hiszek benned, istenem!

Elájul. Lucie rémülten hívja Juliet, ma-

s kulturailag egy lehetőleg tökéletesen szervezett, igazgatott s kormányzott szétszakíthatlan egységben. Ehhez azonban az első feltétel, hogy a magyarság az üres szalmát cséplő politikáról tartalmas politikára térjen át — a tettek, a munkás tettek politikájára.

Lehetetlen, látva a sok veszedelmet, amely tessék elhinni, állami magyar létünket fenyegeti; látva garmadáját a teendőknek, amely az egészséges, vésszel-viharral megbíró magyar állam kiépítésében ránk vár; látva züllésünket, szertehullásunkat, míg más államok gyorsított fejlődésnek indulnak: lehetetlen, hogy a magát még oly sértve érzett ellenzék lelkiismerete fel ne ébredjen s bünbánóan önmagát legyőzve be ne lássa, hogy jobban kell szeretniök a hazát, mint gyűlölniök testvérüket.

F. B.

A közkórház új igazgatója

Fráter Imre dr. hivatalba lépett

Közel két esztendei interregnum után ma kapott ténylegesen új vezetőt Debrecen város közkórháza. Mint ismeretes, a múlt hónap közepén Domahidy Elemér főispán Fráter Imre dr. nyugalmazott törzsvost nevezte ki a városi közkórház igazgató-főorvosává, miután a város közegészségügyi bizottsága egyhangulag őt jelölte első helyen a nehéz, felelősségteljes állásra. Az új igazgató-főorvos hivatalba lépése ma délelőtt tíz órakor történt meg, a közkórház orvosi karának és hivatalnoki személyzetének intim házi-ünnepsége keretében.

Körner Adolf városi főjegyző, helyettes polgármester mutatta be az orvosoknak és a tisztviselőknek az új igazgató-főorvost, akinek működése elé — ugymond — mind a városi tanács, mind a nagyközönség teljes bizalommal tekint, miután adminisztratív képességei mellett bizonyosságot tettek azok az évek, amelyeket mint gyermekmenhelyi főorvos töltött a közegészségügyi szolgálatában. Utalt továbbá Fráter Imrének katonatorvosi pályájára, ami jogosulttá teszi azt a reményt, hogy a kórház ügyeit mint a rendembere fogja vezetni.

Fráter Imre dr. köszönetet mondott a

gához térítik, ágyba fektetik s némi gyengeség után visszanyerí erejét . . .

Másnap, vasárnap, Bressol némán türi, hogy Lucie a misére készüljön, sőt maga is felöltözik s még nem küzdhetvén le teljesen álszégyenét, csak Lucie távozása után, titkon, maga is a templomba siet. Buzgó ájtatossággal hallgatja végig a misét s térden állva könyörgi az Ur bocsánatát eddigi kárhozatos hitetlenségéért. Midőn még egyre furdalva lelkiismeretétől, kilép a templomból, a nágy piactéren hirtelen szemébe ötlök egy öles plakát, amely nagy betűkkel hirdeti: — Hermés tanár, a világhírű illuzionista . . . Omlett a kalapban . . . a titokzatos bőrönd . . . a borrá változtatott víz . . .

Bressol: A borrá változtatott víz! . . . Ah, a haszontalan! . . . hát lóvá tett! S most kacag rajtam! No, megállj!

Déli féltizenkettőkor Bressol hazatér.

Lucie (bájosan mosolyogva, szelíd fuvolahangon): Honnan jössz, barátom?

Bressol: Hogy honnan jövök? A hivatalomból, ahol beadtam a lemondásom.

Lucie (megdöbbenve bámul reá, fenyegető hangon): Beadtad a lemondásod?

Bressol (nagyon békésen): De mennyire! Hátat fordítok az íróasztalnak és koresmát nyitok!

Lucie: Koresmát!? . . . Te?

Bressol: Mesés üzlet lesz! . . . gondold csak el! . . . én fogom vásárolni az üres horodokat s te megtöltöd őket borral . . . vízből!

polgármesterhelyettes üdvözlő szavaiért. Ki-jelentette, hogy nem kereste azt az állást, amelyet most a főispán megtisztelő bizalma folytán elfoglal, de igenis nemes kötelességének tekinti, hogy szolgálja Debrecen város közegészségügyének érdekeit. A kórház orvosi karának és hivatalnokainak támogatását kéri. Nem kíván egyebet e testület tagjaitól, csak hogy mindenikük teljesítse a kötelességét, akkor benne jó főnököt fognak találni. Jól tudja, hogy a közkórház vezetése nem könnyű feladat, mert a kórházi szegény intézmény, szűkre szabott keretei között, súlyos anyagi helyzetében nem tehet eleget azoknak az igényeknek, amelyeket működéséhez fűznek s amelyeknek kielégítése volna a kórház tulajdonképeni hivatása. Mindazonáltal reméli, hogy erős, becsülettel munkássággal sikerülni fog eredményt produkálni, ha kollégái és a tisztviselői kar támogató barátai lesznek igyekezetében.

A tetszéssel fogadott beszéd után az igazgató-főorvos megtekintette a kórház egyik osztályát, a konyháját és kertjét; holnap a többi osztályt és a hivatalokat vizsgálja meg.

Nagy ciklon Zalában

Gyermekölő villámcsapás

Mint Nagykanizsáról jelentik, Zalamegyei alsólendvai járásában tegnap rettenetes vihar szántott végig. Dél felé kitört az égháború olyan elementáris erővel, hogy alig fél óra alatt víz alatt állott az egész vidék. A hatalmas víztömegetől csakhamar megáradt a Lendva patak és kiöntött medréből, előntötte a kukoricaföldeket, a szőlőket. Zalabér község határában elmosta az ár a vasuti töltést, úgy, hogy míg helyre nem hozzák, megakad a vonatközlekedés. Nem messze Alsó-Lendvától folyik a Mura, amelynek hömpölygő hullámaiban állatok hullái, kocsik lovastól sodródtak.

Az itéletidő rettenetes károkat okozott Zalaegerszezen is. A vihar megrongálta a plébánia templomát, lesodorta a bádoglelőt a kereszttel és a Zala folyó megdagadt hullámain elsodorta, úgy, hogy csak a harmadik község határában tudták kihalászni.

Az ár a vasuti sineket kimosza és úgy elvitte, hogy nyomuk veszett. A kárt alig lehet kiszámítani, amit a borzasztó vihar okozott.

De legborzalmasabb pusztítását Kozmádombján végezte az itéletidő. A községen keresztül folyik a Lendva, melynek megáradt vize csakhamar előntötte a községet. Egy jómódu gazda, Bertalan Vendel házában a gyermekek éppen künn játszadoztak az udvaron, mikor a vihar hirtelen kitört. Villám villámcsapást ért, az egyik bele ütött az udvaron álló hatalmas körtefába, mely alá húzódtak a gyermekek. Négyen voltak: a tizenegy éves Vendel, a nyolc éves Lajos, a hat éves Anna és a négy éves Károly. A két testvért, Károlyt és Annát rögtön megölte a villámcsapás. Valósággal megszenesedett holttestüket ott találták meg a kétségbeesett szülők.

A másik két gyermek volt a rettenetes hír vivője. De hogyan jelentették ezek is! — Nem szóval mondták el, hogy a kis Annust meg a Károlykát a villám sulytotta agyon. A ruhájukat meggyújtotta a villám és kétségbeesett jajveszékkel futottak be a házba. Anyjuk rögtön átkarolta őket, úgy akarta elfojtani a tüzet. Keze összeégett. A szerencsétlen gyermekek is olyan súlyos égési sebeket szenvedtek, hogy életben maradásukhoz alig van remény.

Drinápoly a törököké

Péter király Bécsbe készül

Bulgária még vonakodik hivatalosan bevallani, hogy Drinápoly átengedése dolgában tárgyalásokat kezdett a portával, de mindenfelől megerősítik az alkudozásokról terjesztett híreket. Kétségtelen, hogy a folyamatban levő tárgyalások eredményeként Törökország megtartja Drinápolyt, ami annyival bizonyosabbra vehető, mert a hatalmas erélyes beavatkozásról immár semmi szó, sőt a pénzügyi bojkottal sem fenyegetik már olyan hangosan a törököt. Ilyenformán aligha csalódunk, ha a teljes balkáni békét a közeli hitelek eshetőségei közé soroljuk. — A drinápolyi kérdés-közeli megoldásánál nem kevésbé jelentőségteljes az a belgrádi hír, amely szerint Péter szerb király Bécsbe készül Ferencz József királyhoz s hogy Pasicnak a mi külügyminiszterünknel teendő látogatása ezt a vizitet készíti elő.

Mai távirataink itt következnek:

A bolgár-török tárgyalások.

Konstantinápoly, augusztus 24. Jól értesült helyen úgy tudják, hogy Nacsevics, aki tegnap este meglátogatta a nagyvezért, Szófiából utasítást kapott arra nézve, hogy közvetlenül és hivatalosan tárgyaljon a portával. Valószínű, hogy a Drinápolyra vonatkozó tárgyalást, melyet eddig közbeeső személyek segítségével folytattak, most gyorsabb tempóban fogják folytatni.

Konstantinápoly, augusztus 24. Bolgár oldalról azt a hírt, hogy Nacsevics Szófiából utasítást kapott a portával való közvetlen tárgyalásra, korainak jelentik ki. Megállapítják azonban, hogy mindkét oldalról fönnáll az az óhaj, hogy az összes üggy kérdések megoldása elérhető legyen. — Remény van arra, hogy ez sikerülni fog.

Konstantinápoly, augusztus 25. Diplomáciai körökben híre jár, hogy Talaat bég és Izzed basa generalisszimusz azért utaztak Drinápolyba, hogy a hadsereg tisztjeit megnyugtassák és a további előnyomulástól, valamint a Maricán való átkeléstől visszatartsák, mert különben a Bulgáriával megkezdett tárgyalás veszedelembé sodródna.

Drinápoly a törökök marad.

Berlin, augusztus 25. A német kormány augusztus 23-án tudatta a többi kabinetekkel, hogy sikra fog szállni azért, hogy Drinápoly a törököké maradjon.

London, augusztus 25. Itteni diplomáciai körökben úgy vélekednek, hogy Drinápoly a törököké marad. A Daily News-nak jelentik Pétervárról: Az orosz kormány Drinápoly miatt nem fog Törökország ellen katonai akciót kezdeni, csupán a pénzügyi bojkottra akar szorítkozni.

Konstantinápolyból táviratozzák az Exchange Telegraph Company-nak: A legnagyobb titokban megkezdődtek az alkudozások Törökország és Bulgária között. Egyidejűleg folynak a tárgyalások Konstantinápolyban és Bécsben, a török fővárosban Nacsevics és a nagyvezér, Bécsben a török nagykövet és a bolgár követ között. Állítólag Bulgária már beleegyezett, hogy Drinápolyt átengedi.

A Reuter-ügynökségnek is van egy jelentése arról, hogy megkezdődtek a közvetlen tárgyalások Bulgária és Törökország között s már ott tartanak, hogy megállapítsák a kár-

téritést, amelyet Törökország fog adni Bulgáriának Drinápolyért.

A törökök hódításai.

Köln, augusztus 25. A *Kölnische Zeitung* jelenti, hogy a török csapatok megszállták *Dedeagacs, Gümlüzsina és Xanti városokat*, amelyeket a görögök csak néhány nap előtt adtak át a bolgároknak. A bolgár kormány azokat a katonákat, akiket a bukaresti béke értelmében szabdaságot, újból behívtá.

Péter király bécsi útja.

Belgrád, augusztus 25. Kormánykörökből tredő hírek szerint *Pasics* miniszterelnök bécsi tartózkodása alatt *Péter királynak a bécsi udvarnál teendő látogatása* ügyében fog tárgyalni *Berchtold* gróf külügyminiszterrel. Belgrádban azt hiszik, hogy sikerülni fog a kérdést kedvezően megoldani és a látogatás *összettel megtörténhetik.*

Hamis vád a nevelő-apa ellen

A diósadi postamester martíromsága

A debreceni ítélőtábla büntető tanácsa tgenapelőtt tárgyalta *Teleky Győző* diósadi postamester bűnügyét, amely a múlt évben nagy szenzációt keltett a kis szilágy megyei községben.

Teleky Győző, aki évek óta postamester Diósadon, egy napon beállított hozzá régi barátja, *Zsigmondy Lajos* nyugalmazott tanító. Előadta, hogy nagy szegénységben él. Családját nem tudja eltartani. *Teleky* kiségitte *Zsigmondyt* s egyben kijelentette, hogy *Ilonka* nevű leányát örökbefogadja. Az öreg postamester, akinek nem volt gyermeke, azt tervezte, hogy a kis *Ilonkát* iskoláztatni fogja s majd maga mellé veszi a postahivatalba. Az örökbefogadó szerződést meg is csinálták és *Teleky* a zilahi felsőbb leányiskolába járatta több éven át a fiatal leányt.

A gyönyörűen fejlődő *Zsigmondy Ilonkáról* egy alkalommal csunya pletykát terjesztettek az iskolában. Arról beszéltek ugyan is, hogy a tizenharmadik évében lévő leányt megrontotta egyik professzora. Amikor erről a fogadott apa értesült, hazavitte Diósadra. A faluban a pletyka még jobban megtépázta a leány becsületét. *Teleky Győzőnek* a faluban számos ellensége volt, akik azt beszéltek róla, hogy a leányt ő rontotta meg s ezért udvarol most neki az egész diósadi fiataltság. *Teleky* a képtelen vád ellen nem is védekezett, de a mende-monda egyre erősebben terjedt s a falu vénasszonyai egy széppel megerősítve látták a szállongó híreket, amidőn *Teleky Győzőt elfogták a csendőrök.* A vádat maga *Zsigmondy Ilonka tette nevelőapja ellen* egy följelentésében a csendőröknek.

A zilahi törvényszék előtt tartott főtárgyaláson tanuk bizonyították a súlyos vádat s a törvényszék két évi ftyháza és hivatalvesztésre ítélte a postamestert, aki megfelelőbbre az ítéletet.

A debreceni tábla előtt szenzációs fordulat állott be az ügyben. *Zsigmondy Ilonka* sirva vallotta meg, hogy őt *nevelőapja ellen ségei vették rá a hamis följelentés megté-*

lére és bocsánatot kért a meghurcolt ember-től. A tanuk hasonlóképpen igazolták, hogy a vád tarthatatlan. A tábla fölmentette *Teleky Győzőt*, aki boldogságában visszafo-gadta a bűnös leányt.

Mágnások a börzén

Négy magyar gróf negyvenmillió börzevesztése

A publikum bizonyosan hallott már róla, hogy magyar grófok szerencsét próbáltak a pesti börzén, körülbelül három év előtt szindikátust alakítottak, abban a szent meggyő-ződésben, hogy vannak ők is olyan ügyesek, mint a börziánerek, akik milliókat vágnak zsebre. Három gróf, *Károlyi Imre* és *Lajos* és *Szapáry László* gróf alakították meg a szindikátust, *Krausz Simon* kalauzolása mellett, több magyar és külföldi mágnás szíves közreműködésével nekiesetek az értéktörzsé-nek, hogy megszaporítsák millióikat.

Első kísérletük a budapesti Városi vil-lamossal szépen sikerült, pár százezer koronát kerestek azon, hogy a város megváltotta a városi részvények többségét, mely lényegesen emelte a villamos papírok börzei árfolyamát. A sikeres vágás után mágnásaink Magyar Bankot és Közutit vettek és Buda-pesti bankot, összesen kettőszázezer darab papírost, amelyen eddig körülbelül *negyven millió koronát vesztett a szindikátus.* — Ezt egészen könnyen és egyszerűen ki lehet szá-mítani: a 200.000 darab papíros átlagosan kétszáz koronával esett személynként, ami pontosan kiadja a negyven milliót. Nem is szólva a kamatokról s a kölcsönidőkről, melyeknek összege szintén nem megvetendő. A Magyar bankot a konzorcium 750 koronán vette, ma 540-en ál, a Közutit 850-es árfolya-mon, ma pedig 650 az árfolyama. A Buda-pesti bank lebélyegezte a részvényeket, ott csak névleges árfolyam létezik, mert ilyen részvényt igazán nem vesz ma senki s csak a papíron van valami árfolyama ennek a pa-pírnak.

A konzorcium tagjai közül *legtöbbet Károlyi Imre gróf vesztett. Több milliót.* Köz-utin és Magyar bankon vesztette el a pénzt. Nagyon elment a kedve a börzézéstől, egyál-talán elkedvetlenedett. *Vagyona tíz millió ko-rona volt.*

Károlyi Lajos gróf is vesztett pár milliót, de ez a mágnás nagyon gazdag és nem igen érzi a vesztéseget.

Szapáry László gróf is több millió koronát vesztett.

Nagyon sokat vesztett még *Széchenyi László* is. *Károlyi Imre* gróf után a legtöbbet.

A mágnaskonzorcium legtöbbet a Köz-utin vesztett, arra spekuláltak, hogy a város megváltja a Közutit s a papírokat nagy ár-folyamon *Bárczy nyakába sózzák.* Ez nem sikerült, a Közutit nem váltja meg a város s a folyton hanyatló árfolyamu részvények a konzorcium nyakán maradtak.

Optimisztikusan nézve a dolgot, a mágnások darabonként 200 koronát vesztettek a birtokukban lévő Magyar Bank és Közuti részvényeken. De ez nagyon optimisztikus számítás, mert ma 540 a Magyar Bank ár-folyama, de ha 20—30.000 darab részvényt kidobnának a piacra, katasztrófális esés lenne a dologból, mert ki venne a mai rémes pénzviszonyok közt milliókért részvényt? — Éppen ezért — írja a *Pesti Futár* — a mágnások, ha akarják, ha nem, kénytelenek tartani a papírokat, nem dobhatják picra. Ilyen-formán még nincs vége a grófok börzés ka-landjának. Ki tudja, hol áll meg?!

„Te érted mindent megteszek!”

Öngyilkosság az ideál forgópisztolyával

Pár nap előtt részletesen ismertettük egy *Klein Ferenc* nevű villanszerelő öngyilkossági kísérletét, aki a debreceni „Diana“-fürdőben egy hatmiliméteres pisztollyal mellbe lőtte magát. Hamleti monológot írt a rendőrséghez, melyben részben betegségét, részben egy nőhöz való viszonyát jelöli meg mint oly okokat, melyek a fegyvert kezébe adták. Minthogy irattárcájában nem egy, de négy női fényképet talált a rendőrség, kissé bajos volt megállapítani, melyik hát az igazi?

Most aztán az egyik nagyváradi újság hasábjain megszólalt *Dula Albertné* *Herc* *eg Berta* izr. kórházi ápolónő, aki a következőket mondta az öngyilkossággal kapcsolatlanban:

— Jó isten, én azt hittem, csak tréfál velem a szerencsétlen fiu. Három hétig volt itt Váradon, megkérte a kezemet, de a válópörömben még nincs ítélet. Mindig mondogatta, hogy ha meg nem gyógyul, agyonlövni magát. Tüdőbeteg volt, de a baja nem komoly. Amikor az öngyilkosságot emlegette, kinevettem.

A fiatal asszony busan lehaitotta a fejét:

— A minap elutazott Kisvárdára a nő-véréhez, aztán Debrecenbe ment, ahonnan táviratozott nekem. Pár szó volt a sírgönyben: *Te érted mindent megteszek.* Akkor nem értettem, mit jelent ez, ma már tudom, mire gondolt szegény. És a legbosszantóbb, hogy bizonyára *az én revolveremmel követte el az öngyilkosságot.* Volt egy kis forgópisztolyom, azt elvette tőlem s magánál tartogatta. Nemrég egy vastag könyvet keresztüllőtt vele. Megkérdeztem, mire való ez s szomoruan mondta: Jó ha az ember kipróbálja, nem lehet tudni, mikor lesz rá szükség.

— A napokban akartam Debrecenbe utazni az édesanyámhoz. Lehet, azt akarta szegény, hogy a temetésére érkezzem oda. Nekem sejtelmem se volt a szándékáról. Azt hittem, tréfál. Elutazásomkor a fényképetem elkérte és tele volt a szeme könnyvel. De nem gondoltam mégse arra, hogy ilyen tervet forgat a fejében.

A fiatal asszony a beszélgetés közben táviratot kapott, amelyben értesítik, hogy *Klein Ferenc* életbenmaradásához van remény. Mi úgy tudjuk, egy pillanatra sem volt kétséges felgyógyulása.

= **A miniszterelnök Bécsben.** Bécsből táviratozzák: *Tisza* a *István* gróf miniszterelnök, aki tegnap délben ide érkezett, ma este visszautazott Budapestre. A miniszterelnök bécsi tartózkodása alatt nagyon sok táviratot kapott *Ischlből* és *Budapestről.*

= **Bizalom a kormánynak.** Désről táviratozzák: *Szolnok-Doboka* vármegye törvényhatósági bizottsága ma *Bethlen Balázs* gróf főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen a kormány bemutatkozó leiratát tárgyalták. A munkapárt részéről bizalmi indítványt terjesztettek elő. Az ellenzéki előre látván vereségét, obstrukcióba kezdett s így a megyegyűlés délelőtt 10 órától kisebb megszakításokkal délután fél 5 óráig tartott. A közgyűlés 130 szóval 25 ellenében bizalmat szavazott *Tisza István* gróf miniszterelnöknek és a kormánynak.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Gyermekek a fertőben

Két eset a debreceni rendőrség naplójából

A kultura termő alkotásai tövében, akár a gyémántmezők közelében, a sár és piszok ül, meg a gonoszság és a bűn. A villany, gőz, gáz nagyszerű várakat, csillogó palotákat épít, melyeknek árnyékában, észrevétlenül huzódnak meg a lebujsok és találkahelyek sötét tekintetű lovagjai. Innen árasztják szét azt a kiterjedt polipkart, mely behálózza az uttesteket s mérges érintésével elsősorban a gyermekek életét, jövőjét rongja meg. A debreceni rendőrség naplója tanuskodik róla, immár oly nagyváros lettünk, hogy nemcsak az élet- és vagyonbiztonság alátámasztására, de a gyermekek lelkeinek védelmére is erős rendőri kordont kell létesítenünk. Az alábbiakban fogjuk ennek okát adni.

Tizenhárom éves leány a mulatóban.

Két hónap előtt az egyik nyilvános mulatóhely tulajdonosa új „star”-ra tett szert. — Dundi, rózsásarcu gyermekleány volt az új jövevény, akinek temperamentuma és bájos egyénisége lebilincselte mindazokat, akik egyszer is érintkeztek az új csillaggal. Bár szépen fejlett termete 16 évesnek mutatta S. Ibolykát, az arcán és a lelkében gyermekkedély ült s ha szolgálati könyvében a számok nem tizenhat évesnek tüntették volna fel, bátran be lehetett volna állítani a gyermekszobába. A mulató tulajdonosa menten fel is ismerte a helyzetet, mely kincset iuttatott a karmjai közé. Ruhákat, selyembuzokat, pénzt adott a leánynak, aki így „beelőlegezve”, pompás akvizíciónak látszott. Sőt nem is volt hálátlan. Előkelő urak, öreg pénzemberek napról-napra sereggestül látogatták a mulatóhelyet, ahol a szöszeke hajja angyal sohasem a maga — elsősorban a mulató tulajdonosának érdekét védelmezte.

— „Ibí” kedvéért napról-napra folyt a pezsgő a helyiségben! — mondta egyik barátja. Ami a mai gazdasági viszonyok között nagyszerű eredményt jelentett, annál is inkább, mert mindebből magának a csillagnak alig jutott egynél több adósságnál, ugynevezett „előleg”-nél.

Ki tudja, mire növi ki magát a jól induló leány, ha közben a budapesti rendőrség egy távirata figyelmessé nem teszi Ibolyka személyére a debreceni rendőrséget is, amely ma a leány iratai körül meglepő felfedezésnek jött a nyomára. A leány anyja ugyanis panaszt tett a fővárosi államrendőrség előtt, hogy S. Ibolyka, aki még csak nemrég töltötte be tizenharmadik évét, alighanem Debrecenben időzik s esetleg leánykereskedők karmjai közé jutott. A rendőrség menten razzit tartott a nyilvános helyeken s az egyik helybeli borozóban fel is találta S. Ibolykát, aki bevallotta, hogy édesanyjától hat hó előtt megszökött.

— Egy fővárosi közvetítőből kerültem — mondta a leány — a rimaszombati „Korona”-kávéházba. Itt a tulajdonos csábitott el s adott át egy sátoraljauhelyi közvetítőnek.

— Voltak igazolványai?

— Csak egy erkölcsi bizonyítványom volt, melynek alapján Rimaszombatban cselédkönyvet kaptam. Minthogy azonban ezzel a cselédkönyvvel az ügynök nem tudott volna üzletbe helyezni, annak alapján új könyvet váltott, melyben a születési év 1900. helyett 1897-re lett kitéve.

Igy lett S. Ibolykából, aki 1900. év április hó 16-án született s ma 13 éves gyermek: 16 éves nagyvilági nő, aki a maga lábán járva, belekerült az éjszakák bűnös szövevényébe, ahonnan alig van visszatérés. Bukásáért pedig nemcsak a kapzsiság és az élvhajászat tartozik felelősséggel, de a sátoraljauhelyi rendőrség is, mely a gyermekleánynak,

akár hamis adatok alapján, akár félrevezetés útján állított ki hamis munkakönyvet, mellyel ennek a gyermeknek a lezüllését lehetővé tette.

A debreceni rendőrség a fővárosi államrendőrség közbenjöttével bizomval megtalálja az utját, hogy a társhatóságtól ezeket számonkérje.

S. Ibolykát ma délelőtt átszállították a debreceni gyermekmenhelyre, ahonnan édesanyjához, Budapestre juttatják el.

Egy szőke ifjúról.

Szombaton délben az egyik Piac-utcai házban hiába várták ebédhez S. Imre gimnáziumi tanulót. Szülei tüvé tették érte a várost, fellelni nem tudták. Minthogy az idő beesteledett s a kétségbeesés is erőt vett a gyermekükért remegő embereken, jelentést tettek az elűnésről a rendőrségnek is. A vasuti állomáson az őrség kettőzött éberséggel figyelt, de a gyermeket kézrekeríteni nem tudta. Ugy látszik, érezte, hogy lesik, odacsatlakozott valamelyik urasan öltözött utashoz s ennek oldalán kijátszotta a rendőrség éberségét.

Vasárnap délelőtt a szülők a következő levelező-lapot kapták Szolnokról:

Kedves Szüleim!

Ideérkeztem erre az állomásra, ahonnan egy nagy város felé utazom. A pénzt az eladott mozijegyekből szereztem. Ma még nem ettem.

Imre.

A szülők a levél vétele után ismét a rendőrségre siettek, ahonnan ugy Szolnokra, mint Budapestre táviratoztak a szökésben levő gyermek feltartóztatása iránt. Am eredményt nem értek. Ellenben vasárnap este tíz óra tájt távirat érkezett a szülők címére Püspökladányból, melyben a család egyik ismerőse tudatta, hogy az elveszett gyermek utban van s az esti vonattal érkezik haza a távirat feladója kíséretében.

Igy is történt. Elesigázva, agyonfáradtan ért haza S. Imre. Egész éjszakát a szolnoki állomáson töltötte, anélkül, hogy az ottani rendőrség igazolásra szólította volna. Véletlenül találkozott egy debreceni ismerőssel, aki aztán haza is szállította.

Eltűnésének oka azonban szomorú tanulsága annak a fertőnek, mely a nagyváros pompás palotasorai között láthatatlanul pusztít. A kis Imre fiu ugyanis a napokban eleget költözött, anélkül, hogy erre szülei pénzfórást nyújtottak volna. Mikor kérdőre vonták, előbb habozott, később azonban bátoran vallotta be, hogy egy ismeretlen szőke fiatalember volt a Mecénása, aki igen megszerette.

— Előbb két koronát adott. — másnap nyolcat, harmadnap tizet. Többször összeeskölt s megígérte, hogy másnap is ad újabb összeget.

A szülők természetesen kétségbeesve fogadták a vallomást s a gyermeket erősen megdorgálták. A rendőrség azonban ezektől a szép szőke ifjaktól meg kell, hogy óvja a város közbiztonságát. Természetesen, a szülők ébersége is kell, hogy ebben segítse.

Gyulai Zsiga.

Közoktatás

Felvétel a D. M. K. E. internátusba. A D. M. K. E. nagyszabású, modern nevelőintézete szeptember 1-én megnyílik. Az intézet igazgatósága felvesz gimnáziumba, reálkereskedelmi- és polgári iskolába járó tanulókat. Havi ellátásdíj 60 korona. A napközi otthonába járó növendékek tanulmányi felügyelettel, ebéddel, ozsonnával 32 K-t, csak ozsonnával 14 K-t fizetnek. Kivánatra prospektust küld s a felvételt délelőttöként a reáliskolában eszközli dr. Madai Pál igazgató-tanár.

Iskolai beiratások. A helybeli statusquo izr. elemi fiu- és leányiskolában a beiratások szeptember hó 1—5, napjain eszközöltet-

nek. Felkéretnek a t. c. szülők és gyámok, hogy tanköteleseiket a kitűzött napokban annyival is inkább irassák be, nehogy helyszülke miatt kimaradjanak. Beiratási helyiség a hitközség székházának tanácssterme. Beiratási idő naponta d. e. 8—12-ig.

Gyilkosság Kabán

Alkoholos vasárnap

A mi faluink éppen nem hasonlítanak Anglia pompás kis kertjeihez: a falukhoz. Ott az emberek csendes magukbaszállással ünneplik a munkaszünetet, istentisztelet után pedig kiki beül a maga gondozta, vagy dédapja ültette pompázó fák és virágok közé s ott tölti hasznos pihenéssel a hetedik napot. Zárva van ott az olvasóköri és az italmérés. Nálunk az olvasóköriben is italt mérnek. Azért esik ebben az országban minden falura egy vasárnapi fejbeverés és minden héten egy bicskázás. Hiába van az előljáróság tekintélye, a csendőrségnek félelmetes hatalma: az alkohollal nem tud megmérkőzni. A penge szur, talál és öl.

Kabáról jelenti tudósítónk az alábbi vasárnapi gyilkosságot:

Vasárnap délelőtt, istentisztelet alatt, a legények a kabai Benjamin-korcsmában italoztak. Ide tért be Stiff József kőmives legény is barátjával Csordás Bálint 58 éves földmivessel. Egy darabig csak barátságosan telt az idő, mikor azonban az alkohol gőz feljebb hágott a józan ész határánál, hamar vita kerekedett a beszélgetésből, ami csakhamar tettelegessé is fajult. Hiába lépett közbe a korcsmáros, Stiff nem akart tágitani a civódástól, majd mikor Csordás a pálinka hatása alatt továbbra is szembe szállt vele, Stiff József előkapta zsebkését s azzal Csordás arca felé zsurt.

A kés Csordásnak a nyakába furódott s a főeret vágta keresztül. Ez megtántorodott, aztán eszméletlenül vágódott végig a korcsma padlózatán. Persze rögtön tumultus, kiabálás támadt s a jelen voltak egyrésze orvosért, mások a csendőrség után szaladtak, mire azonban a segítség megérkezett, Csordás Mihály kisenvedett. A gyilkos kőmivest a csendőrség letartóztatta és ma reggel a debreceni kir. ügyészség börtönébe szállította át.

— Ártatlan vagyok — mondta könyek között — nem tudtam mit teszek, mert az alkohol elvette az eszemet.

Előzetes vizsgálati fogságba helyezték.

Színház

* Megnyitó előadás. (A színházi ir o d a k ö z l é s e.) A városi színház új igazgatója, Mezey Béla lelkes törekvéssel vezeti azokat a nagyarányú előkészületeket, melyek a megnyitó előadás érdekében napok óta folynak a színházban. Strausz János örökbecsű melódiai mellett, a „Cigánybáró” operettben augusztus 30-án, szombaton mutatkozik be az operett személyzet. A megnyitó előadásnak ünnepi hangulatot ad a nagyváradi honvéd-zenekar nyitánya, melyet Fischer karnagy vezényel. Ezután Mezey igazgató mond el egy beköszöntőt, amely után a „Cigánybáró” operett kerül színre. Biztató dolog, hogy az igazgató egy nagyobb szabású operett keretében állítja színpadra személyzetét, melyben bőven kínálkozik alkalom a tagok művészi értékét bemutatni. Az első előadás iránt természetesen általá-

nas az érdeklődés. A színházi pénztár aug. hó 28-án, csütörtökön nyílik meg s így a szombati megnyitó előadásra jegyek már csütörtöktől kezdve előre válthatók.

* **A bérlet.** (A színházi irodák közlése.) A színházi bérlet csak úgy, mint rendszeresen, október 1-én kezdődik. A bérlet kiáltás szeptember 15-től szept. 23-ig tart. A régi bérlet jogai szeptember 21-ig tartanak fenn.

* **Az Apolló-mozgósínház** tegnap — közvetlen Budapest után — mutatta be az évad sláger-premierjét, a „Nordisk“-társaság remekművét, a „Letört Karriert“. Az egész közönség osztatlan elismeréssel adózott ugy Psylander szuggesztív erejű játéknak, mint Calar Wieth remek művészetének. A darab pompás cow boy kísérelő műsor mellett 29-éig péniek estig minden előadásban látható rendezvényekkel az Apolló kitünően szellőztetett helyiségében. A jegyek előjegyzését ajánljuk. Telefon 762.

HIREK

— **A király vendégei.** Ischlből jelentik: Tegnap előkelő vendégjárás volt Ischlben. Reggel hét óra nyolc perckor Caneva Károly szenátor, olasz tábornok vezetésével Albricci alezredes, bécsi katonai attasé, Franchini-Stappo gróf kapitány és Della Chiesa di Cervignasco hadnagy érkeztek és az uralkodó vendégei gyanánt az Erzsébet-szállóban vettek lakást. Hét óra ötven perckor pedig Ferenc Ferdinánd királyi herceg érkezett meg a feleségével Bardolff Károly ezredes, a haderő-főfelügyelő katonai iroda elnöke kíséretében. Az olasz tiszteket Margutti lovag ezredes, a trónörökös-párt Walluschek őrnagy fogadta a király megbízásából. A vendégek délelőtt megtekintették a lauffeni erdőben az uralkodó vadász-szobrárt. 11 órakor a trónörökös fogadta kihallgatáson a király fél 12-kor a trónörökös feleségével együtt, egy órakor pedig Caneva tábornokot, majd pedig együttes kihallgatáson Caneva kíséretét. A király az olasz tiszteket igen kegyesen fogadta, Caneva elragadtatással nyilatkozott az uralkodó jóindulatáról. Fél háromkor huszonegy teritékes családi ebéd volt a királynál, utána a parkban másfélórás cerce, melynek folvámán különösen a trónörökös párral és az olaszokkal beszélt igen melegen a király. A vendégek tegnap elutaztak.

— **Somogyi Pál temetése.** Tegnap, vasárnap délután temették el óriási részvét mellett Somogyi Pált. A gyászszertartáson, amelyen K. Tóth Kálmán mondott gyönyörű imát, megjelentek a város, az egyház, a tanító- és tanártestületek képviselői rendkívül nagy számban, valamint az elhunyt tisztelői és barátai. A koporsón a koszorúk egész tömege volt az óriási részvét kifejezőjéül.

— **Skerlecz báró jobban van.** Zágrábból táviratozzák: Ma délelőtt az orvosok megújították a kötetést és újra megvizsgálták a sebet. A beteg állapotáról a következő orvosi jelentést adták ki: A délelőtti hőmérséklet csaknem normális, a seb láthatóan tisztul, ennek megfelelő a közérzés is. — A délután kiadott orvosi bulletin szerint a beteg királyi biztos hőmérséklete 37—37.8 fok között váltakozik. Este fél hét órakor a kötésváltás alkalmával konstataálták, hogy a seb szemmel láthatólag javul, tisztul s a közérzés is megfelelő.

— **A Csokonai-körből.** Kardos Albert dr. a Csokonai-kör titkára, nyári szabadságról hazaérkezett és ismét átvette a kör titkári ügyeinek vitelét. A Csokonai-kör telefonszáma: 903.

— **Halál a hangversenyen.** Nagyszalon-tárol jelentik: A városi dalárda vasárnap este sétahangversenyt rendezett. Az első énekszám után Költő Kálmán aljegyző, aki a hangversenyt rendezte, hirtelen rosszul lett és pár perc múlva meghalt.

— **Tüzérönkéntesből jogakadémiai tanár.** Az eperjesi ág. ev. jogakadémia közjogi tanárát, Réz Mihályt tudvalevőleg a kolozsvári egyetem közjogi tanszékére nevezték ki. Az így elárvult közjogi katedráért már is megindult a versengés. A tanszékre a tanári kar Moór Gyula dr., Moór Gyula brassói ág. ev. lelkész fiát, aki most mint tüzerönkéntes szolgál a brassói tüzezeredben, óhajtaná megnyerni, illetőleg a fiatal tüzerönkéntes a katonai mondurt a katedrával szeretné fölcserélni, de erre talán mégis fiatal, Komoly, széptudású pályázókban sincs ott hiány.

— **A Batthyány-utca burkolása.** A tanács most már maga is oly sürgősnek tartja a Batthyány-utca burkolásának kérdését, hogy mai ülésén kimondta: eltér előbbi elhatározásától, amely szerint a Csokonai-szobor és a Nagytemplom előtti tér aszfaltozási munkálataival ez utca burkolására is egyszerre írták volna ki a pályázatot s így ma szeptember 16-ára a Batthyány-utca aszfaltozására külön versenytárgyalást rendelt el.

— **A deputáció és az árvíz.** Miskolcra jelentik: A nemzetközi gazdasági kongresszus tagjai a tárgyalások befejezése után nagyobb kirándulást tettek a Tátrába. Utjukban Miskolcot is érintették, ahol azonban kinos fogadtásban volt részük. A Miskolcra megérkezett vonat egyik hosszú Pulmann-kocsijából a kongresszus hatvanhárom tagja szállott ki, vegyesen hölgyek, urak. A svájci, porosz, belga, francia, angol tanárok kíváncsian nézdelődtek a peronon, keresték a fogadtatásukra kiküldött deputációt. Ezt azonban sehol sem találták, csupán a felső kereskedelmi iskola néhány tanára ödöngött szemlesütve és szegyenkezve a pályaudvaron. Ők képezték az ugynevezett díszes küldöttséget. A fölötté kinos ügyre vonatkozóan Nagy Ferenc dr. polgármester kijelentette, hogy a városi tanács soha nem hívta meg vendégeikül a kongresszus tagjait és soha a kongresszussal szemben kötelességet nem vállalt. A város azonban így is eleget tett volna udvariassági kötelezettségének, ha az árvízveszedelmek, a vízvezeteki zavarok közbe nem jönnek. E körülmények folytán azonban a tanács értesítette a kongresszus rendezőségét, hogy nincs a város abban a helyzetben, hogy a szomorú viszonyok között vendégeskedhessen.

— **A vízvezeték ügye.** Megemlékeztünk arról, hogy a vízvezeteki bizottság milyen intézkedéseket javasolt vagy tett a vízvezeték építése kérdésében. A tanács elé ma került a bizottság jegyzőkönyve, amelyet a tanács tudomásul vett s elrendelte, hogy a vállalkozó az ellenőrző-kut összekötő csatornáját építse meg.

— **Elcserélt orvosság.** Mährisch-Ostrauból táviratozzák: Hudiec Anna bányász felesége elment a drogériába és carbololajat kért, mert leányának arcán olyan pattanások támadtak, amire a bányorvos carbololajat rendelt. A drogériában elcserélték a palackokat és az asszonynak koncentrált carbolsavat adtak. A kisleány, akinek fájo arcát anyja a carbolsavval bekente, iszonyu kinok között meghalt.

— **A legfinomabb női kézi-táskák,** pénzszipar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában, Piacz-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

MANDEL LIPÓT

PIACZ-UTCZA 28.

➤ ISKOLA ◀

CZIPŐI

LEGJOBBAK

— **Csendőrök a játékbankban.** Bártfáról jelentik: Bártfa-fürdőn az éjjel négy szuronyos csendőr hatolt be a fürdői kaszinóhelyiségbe, ahol számos fürdővendég éppen bakkarát játszott. A csendőrök lefoglalták a kártyákat és a bankban talált háromezer koronát és fölirták a jelenlevő Glück Jónás dr. fürdőigazgató és számos bel- és külföldi vendég nevét s jelentést tettek az esetről Szatmáry Géza főszolgabíróknak.

— **A gazdasági ismétlő-iskolák.** A tanács ma fölliratot intézett a miniszterhez, hogy a második gazdasági és ismétlő iskola létesítésének kérdését, amelyet folyton sürget a miniszter, akként kívánja megoldani, hogy az első számú iskolát megfelelően kibővíti és még tíz hold földet adnak használatra.

— **Minta-házasság.** Erre is ráillik az ismert kereskedelmi jelzés: „Érték nélkül“. — Ugyanis Szabó János 53 éves napszámos, a ki csak úgy „balkézre“ nősült, azt gondolta, hogy a jobb keze arra való, hogy azzal kormányozza asszonyát, amikor arra szükség van. Ma szükség volt, hát élt a kormányzás jogával, annyira összeverte szeretett oldalbordáját, hogy azt az Olajitóból eszméletlen állapotban szállították a kózkórházba.

— **Finnyáskodik az csak.** — mondta a jeles férj — más alkalomkor is volt már közöttünk eféle — nézeteltérés.

— **A szabadságot fegyenc.** Hatásokban gazdag, a szemléltető lebilincselő hatással van az a nagyszerű 2 filmújdonság, mely az Uránus (Korona-passage) színház műsorán szerepel. „A szabadságot fegyenc“ és a „Végzetes párbaj“ a pompás kísérelő-műsor kiegészítő slágere, amely ma és holnap rendezvényekkel kerül bemutatásra.

— **Leszakadt hid.** Vágbesztercéről jelentik: Napról-napra érkezik jelentés a helybeli hatóságokhoz az időjárás okozta kárról. A nagy esőzés Osztopán községben a hidakat meglazította. Amint a lakosság a templomba menekült, egy hid beszakadt és a raíta áthaladók a vízbe estek. Valamennyien szerencsésen kimenekültek, csak Kozik Zoltán és Sterda János osztopáni lakosok fultak a vízbe.

— **Három öngyilkos.** Kabáról jelentik nekünk: Ma reggel a község határában levő tanyák egyikén forgópisztollyal föbe lőtte magát Váradai Károly majoros, akit családi körülményei készítették erre a végzetes lépésre. Mire hozzátartozói a lövés helyére siettek, már halott volt. — Varga Imre közmivességét szintén önkézzel vetett véget életének. A Kossuth-utcai temetőben felakasztotta magát egy fára. Halva találták. — Végül öngyilkossági kísérletet követett el egy szerencsétlen fiatal cserepező-segéd Szilágyi Gyula, aki munkaalkalom keresés miatt jött Debrecenbe. Három hét alatt azonban pénze elfogyott, munkája nem akadt s kétségbeesésében az egyik Széchenyi-utcai vendéglőben zsebkészével szíve táján mellébe szurt. A kózkórházban ápolják.

— **Amerikában elsikkasztott egyházi adományok.** Szatmárról jelenti tudósítónk: A királydaróci református egyház elhatározta, hogy templomában új orgonát állít fel. Minthogy azonban az egyháznak nem volt elegendő pénze erre a célra, a iótekonny adakozókhoz fordultak, hogy adományaikkal segítsék hozzá az egyházat az orgonához. Sz. Miklós, daróciak derék papja, a többek között az Amerikában levő magyarokhoz is intézett ilyen felhívást, amelyben arra kérte a hiveket, hogy adománvaikat az Amerika Cearo nevű városában lakó Botos Lajos királydaróci kivándorlotthoz juttassák el. Botos hazajött Amerikából és az egyháznak átadott 80 koronát, miert az amerikai gyűjtés eredményét. Azóta azonban több királydaróci ember jött haza Amerikából, akik elárulták, hogy Botos sokkal nagyobb összeget gyűjtött az orgonára 80 koronánál. Az egyház a hűtlen adománygyűjtőt feljelentette sikkasztás miatt.

— **Valódi angal és amerikai tenisz-rakettek,** lapbdák és teljes tenisz-felszerelések Mentze Henrik áruházában a legjobb és legolcsóbb.

— **A fogyasztási adópótlékok kivétele.** A városháza közgyűlési termében ma kezdtek meg a szesz- és hús fogyasztási adópótlékok kivételére vonatkozó tárgyalásokat, amelyeket Csóka Sámuel tb. főjegyző, adóügyi tanácsnok vezetett.

— **A vásártéri Uránus nyári-színház** Debrecen egyetlen családi szórakozó-helye, minden nap hoz híradásokat. Ma este teljesen mozgókép-ujdonosságok kerülnek bemutatásra, valamint Andor Ida, Kövesi Juliska, Szepesi Sándor, Galambos Elemér és Sára Sz. Károly teljesen új szülő-számokkal szerepelnek. Szinre kerül „Judith és Benjámint” I felvonásos bohózat, melyben az összes tagok fellépnek. Naponta csak egy előadás. Kezdeté fél 9 órakor, vége 12 órakor. Olcsó helyárak.

— **Orvosi körökből.** Dr. Strelinger Győző orvos szabadságáról visszatért és rendelését újból megkezdte.

— **Két asszony és egy férfi.** Polgári Bálintné, egy debreceni mulatóhely nyugalmazott tulajdonosnője, nem ma először szerepel a rendőrség krónikájában. Nemrégiben a városháza udvarán különváltan élő férje követett el revolveres merényletet ellene, amiért a javakorban levő asszony vele együtt élni nem akart. Mert van szive, melyet készpénzével és egyéb ingóságával együtt Horváth Károly nyugalmazott rendőrnek ajánlott fel, aki azt így együttesen el is fogadta. Igen ám, de a nyugalmazott rendőrnek is van felesége, aki meg nem nyugodott bele, hogy nyugalmazza. S mikor az elmúlt napokban a két asszony a Külső-vásártéren összeakadt, a törvényes hites ügy elverte Polgárinét, hogy hajtsinsei romjai elborították a csatateret. Ma Komlóssy Pál dr. rendőrkapitány mindkettőjüket megbüntette utcai csendháborítás miatt.

— **Felakasztotta magát a váltólejárattal.** Karcagról jelentik: Nagy Gábor földműves tegnap felakasztotta magát és meghalt. Nagy Gábor azért ölte meg magát, mert ma lejár egy váltója, melyet nem tudott volna rendezni.

— **A szentmártoni gazda eltűnt pénze.** Megirtuk, hogy Dancsházy Ferenc berettyó-szentmártoni gazda pénteken bejelentette a fővárosi rendőrségen, hogy tizenöt darab ezerkornás bankjegye eltűnt és a rendőrség segítségét kérte a pénze fölkeresésére. A rendőrség gyanusnak találta az előadást és négy detektívet bízott meg a gazda anyagi viszonyainak kiderítésére; mindjárt arra gondolt ugyanis, hogy a gazda vagy csak ürügyül használta föl a pénz eltűnésének meséjét hitelezőjével, a Marhavásárpénztárral szemben újabb halasztás kicsikarására, vagy pedig valahol elrejtette a pénzt. A kiküldött detektívek Dancsházyval leutaztak Berettyó-szentmártonba, ahol a gazda öccsénél csakugyan meg is találtak az eltűntnek mondott pénzből hétezer koronát, melvről kiderült, hogy Dancsházy marháinak és egyéb ingóságának eladásából származik. A detektívek folytatják a nyomozást és a mai napon Berettyóújfaluba utaztak, ahol Dancsházyt szintén vannak rokonai, mert az a gyanújuk, hogy Dancsházy a hiányzó nyolcezer koronát ott rejtette el.

— **Az összevagdalt menyasszony.** Fiuméből jelentik: Tegnap délután a Castua község mellett fekvő erdőben borzalmas gyilkosság történt. Smarics Mária castuai leánnyal jegyben járt Krausznic Antal matugliei legény. Tegnap egy fiatal német turista érkezett a községbe. Smarics Mária megismerkedett a turistával, majd a közeli erdőbe ment vele sétálni. Krausznicnak valahogy tudomására jutott a dolog, menyasszonya után ment, akit meg is talált az erdő sűrűjében a turistával. A vőlegény erre előkapta kését és irtózatos munkájához fogott. Levágta menyasszonya egyik mellét, a másikat keresztühasította, beleszurt kétszer a torkába és lenyiszálta áldozatának a lábát is. Smarics Mária holtan maradt ott, a turista pedig elmenekült. A gyilkos legényt a csendőrség letaróztatta.

— **Intézeti fehérműk fiúk és leányok** részére Szabó Lajos fiainál.

— **Gyermekek balesete.** Gottfried Frigyes öt éves gyermek a hintáról leesett és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították. Ugyancsak a kórházban ápolják Szakál László másfél éves gyermekét is, akinek egyik játszótársa egy ágydeszkával a kisujját összezúzta.

— **Drága mulatság.** B. J. sertés-kereskedő szombaton hatalmas murit rendezett egyik külvárosi vendéglőben. Egymásután üresedtek ki a palackok s a cigány sem ivott vizet. Végre mégis csak befejeződött az italozás s a sertés-kereskedő gavallérosan fizetett. Utközben azonban azt tapasztalta, hogy tárcája, melyben még 140 korona készpénz volt, hiányzik, ott felejtette az asztalon. Mire azonban visszatért már senki sem tudott a pénztárcáról. A sertés-kereskedő nem nyugodott bele a drága mulatság viselésébe, hanem a rendőrséghez fordult, kerítse elő az elvesztett pénztárcát.

— **A Dankó-nóták sikerei.** Kövesi Juliska és Sára Sz. Károly e kiváló művészpár a Dankó nótáiból dal-ciklust állított össze, melyet az Uránus nyári-színházban óriási sikerrel énekelnek. Minden este a Dankó-nótákkal azonban új magyar dalokat is adnak elő. Sas Nácitól, Ányos Lacitól és Bodrogi Zsigától, kik a magyar dalköltészet ma élő legnagyobbjai.

— **Csak Török-pezsögöt igyunk,** minden jobb üzletben kaphatja.

— **Lövés élestöltéssel.** A debreceni cs. és kir. 39. gyalogezred második zászlóalja szerdán, e hó 27-én reggel 7 órától déli 12 óráig a Sárkut-tanya melletti lőtérrel élestöltéssel gyakorlatokat tart. Ez alkalommal a környéken egy a gyalog, mint a járművekkel való közlekedés tiltva van.

— **Legfinomabb** gyapjuszövetek mesés olcsó árban Kupfer és Társánál, Széchenyi-u. 1/b.

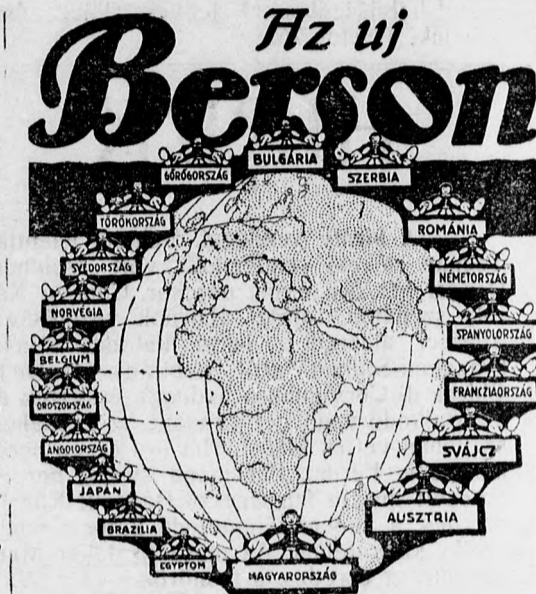
— **Az Uránus** (Korona-passage) mozgószínház ma kiváló új műsora: 1. Pathé újság, multheti világesemények. 2. Az új mozgókép-kezelő, humoros. 3. A szabadságot fégyenc, megható jelenet, a mai életből merítve. 4. A pupos feleség, kacagtató bohózat. 5. Csomó a zsebkendőben, nevetető. 6. A szépség hátrányai, vigjáték. 7. Végzetes párvialdal, modern társadalmi dráma 2 részben, színes kép. Előadás kezdete este 8 és 10 órakor. Folytonos bemenet. Rendes helyárak. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek. Ez a nagyszerű műsor holnap utoljára kerül bemutatásra.

— **Fajborok palackozva** literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **Borzalmas gyermekjáték.** Pécsről jelentik: Borzalmas és kegyetlen játékot eszeltek ki Sümeg mellett levő Mária-majorbeli gyermekek. A napokban disznóölés volt a tanyán és a gyermekek éretlen fantáziájukkal elhatározták, hogy ők is disznóölésdít fognak játszani. A négy éves kis Major Máriát, Major János béres leányát tették meg „disznónak”. Egy tizenegy éves fiú volt a hentes. — Kezdetét vette a játék. A gyermekek a kis leányt földre teperték. A „hentes” egy kést lopott ki a konyhából és azzal a kis Major Mária nyakába szurt. Egy kis gyerek pedig edényt tartott a kiömlő vér alá. A szerencsétlen gyermek a nagy vérvesztéstől elájult. Ekkor a disznóölés második része, a „perzselés” következett. A gyermekek szalmát hordtak össze és azt halomra rakták a kis Mária felett. Azután a szalmát meggyújtották és lázas kíváncsisággal várták, hogy „mikor pörköldik le a disznó?” Közben a majorbeliek észrevették a gyermekek különös játékát. — Nagy rémülettel tudták meg, hogy a szalmahalom alatt egy kis gyermek ég. Azonnal kiementették Major Máriát a szalmazsaratnok közül, de már késő volt. A kis gyermek teljesen összeégett, úgy, hogy rövid időn belül meghalt. Az ügyesség erélyes vizsgálatot indított a gondatlan szülők ellen.

— **Hatóságilag fertőtlenített** legújabb miniszteri utasítás szerinti kiadású ódon tankönyvek, ugyszintén új állapotban is **Aczél antiquariumában** (Első Takarékpénztár-palota) szerezhetők be. Meg nem felelők bármikor kicserélhetnek.

— **Apróbb lopások.** Farkas József nap-számos együtt mulatott Kiss Imre rovottmultu egyénnel, aki mulatás közben pénztárcáját kilopta. Rendőrt hívott, átadta a tolvajt, aki a bünjelt képező tárcát utközben eldobta. A rendőr azonban észrevette a turpisságot s az ipsét előállította. — Tóth Sándorné Arpád-téri lakásából egy börtökben tartott arany karkötőt loptak el. — Egyik debreceni gazdálkodó kocsját, míg borotválkozott, a Nyugoti-utcából elhajtották. A kocsi a Miklós-utca végén megtalálta, de a rajta levő 150 darab üres zsákot ellopták arról. — A rendőrség nyomoz az ügyekben.

gummi-sarkot az egész világ ismeri és dícséri! Cipészeti határozottan csak a valódi **BERSON** sarkot kéré, aranydobozban s utasítson minden utazatot vissza. Bersonművek, Budapest, VII. 10308

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	619.00
Osztály hitel	624.00
4 százalékos koronajáradék	81.45
Allamvasút	704.50
Jelzálogbank	80.00
Rizsumurányi	705.75
Selgőtarján	758.00
Közuti vasút	642.25

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 1/2 %, Berlin 4 1/2 %, London 4 1/2 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Svara E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Baza májusra	11.50
„ szeptemberre	12.03
„ 1913. okt.	8.95
Rozs októberre	8.95
„ szeptemberre	8.34
Zab októberre	8.24
„ szeptemberre	8.19
Tengeri 1913. (v. szeptemberre)	7.68
aug.	7.68

Készára változatlan.

Védekezés a sertésvész ellen. Ghillány Imre báró földmívelésügyi miniszter újabb rendeletet bocsátott ki valamennyi törvényhatóságokhoz a sertéspestis ellen való védekezés érdekében. Az új rendelettel a miniszter megszünteti az 1898. évi február 8-án kelt 9300 számú és a vészkerületek alakítása, valamint a sertés-kereskedők ellenőrzésére 1900 április 14-én kelt 34.194. számú és végül az 1901 november 20-án kelt 91.310. számú rendeleteket hatályon kívül helyezi. A miniszter új rendeletében szigorubb intézkedéseket lép tet életbe és utasítást ad a községi előjáráság teendőinek miként való elvégzésére, a betegség nemének megállapítására nézve és utasítja az előjáráságot, hogy a sertésvész föllépése esetén kutassa annak eredetét és elhurcolását is nyomozza, hogy a kellő óvintézkedéseket mindenütt megtehessek még a betegség kitörése előtt. A miniszter rendelkezése tegnap életbe lépett.

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi új bérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:
MOSKOVITS JÓZSEF

Üzletem áthelyezése foly-
tán a raktáron lévő áruk
az alanti árjegyzék sze-
rint olcsó szabott árak
mellett szerezhetők be:

- Női felöltő színes, hosszú
8. — 9. — 10. — kor.-tól
- Női felöltő sötétkék, hosszú
12. — 14. — 16. — kor.-tól
- Női felöltő fekete, hosszú
14. — 15. — 18. — kor.-tól
- Leánykabát hosszú, színes
8. — 9. — 10. — kor.-tól
- Leánykabát hosszú, kék,
12. — 14. — 16. — kor.-tól
- Leánykabát rövid, színes
4. — 5. — 6. — kor.-tól
- Női costum színes, angol
18. — 20. — 24. — kor.-tól
- Női costum színes, finom
35. — 40. — 45. — kor.-tól
- Leánycostüm színes angolkelme
15. — 16. — 18. — kor.-tól
- Gyermekgallérok 3—4 kor.-tól
- Pongyolák 6— kor.-tól
- Bluzok 3— kor.-tól

Tisztelettel

**Halmágyi
Sámuel**

női és leány-
felöltők áruháza

Piac-utca 47,
a főpostával szemben.

Iskolai, Intézeti és Internátusi
fehéreneműek,

leány és fiu ing, nadrág, harisnyák,
zsebkezdők, Ágyneműek: paplan,
és matrácok, előírás szerint kitűnő
minőségben, jutányosan beszerezhetők:
DONOGÁN ÉS SOMOSSY GYÉGNÉL,
Hajdu vármegye szállítói
Debreczen, Kistemplombazár.

Beiratás előtt.

Értesítjük a n. é. helybeli és vidéki közönséget,
hogy téves azon híresztelés, hogy mi csakis nagy-
ban árusítunk, mert vevőinknek
éppen olyan olcsó gyári
árban árusítunk kicsinyben,
mint nagyban. Az őszi időnyre már megérkeztek a friss
posztó- és gyapjuszövetek nagy választékban.
Női costumszövetekben is igen nagy raktárt tartunk, a
legolcsóbb minőségűtől a legfinomabb angol szövete-
tig. Maradékok feltűnő olcsó árakban. Tisztelettel

DOMÁN és KURZ
PIAC UTCA 49. SZÁM. a főpostával szemben.

Keresek

november elsejére
2 szobás, tágas, modern
fürdőszobával
ellátott

lakást,
lehetőleg a piac-
hoz közel.

Cím a kiadóhivatalban.

**!! VÖRÖS !!
ÁFONYA**

válogatott befűzésre 5 ki-
lós postakosaranként K
4 bérmentve szállít 1931
Alczauer Lajos
szepesremete.

Vár-utca 10.
számu házban
hat szobás

utcai lakás

nov elsejére kiadó.
Értekezhetni Boros
Izidornál, Kossuth-u. 2.

Apró hirdetések

Adás-vétel

Konyha- és előszoba-
berendezések készen kap-
hatók nagy választékban
Weisz Ferenc asztalos-
nál, József kir. herceg-
utca 7. szám. Telefon:
10-90. 1

Vadász cipőt
és egyéves
önkéntesek-
nek cipőt,
csizmát szá-
bályszerűen
készít Falusi
Károly, polgári és kato-
nai cipésmester, Csapó-
utca 41. sz. a. 310

**Püspökladányban a
Reyal - szállodában**

minden időben kényelmes
szobák, meleg és hideg
ételkaphatók. Művészek
árak, pontos kiszolgálás.
Csengő a kapunál. A n.
é. utazó közönség becses
pártfogását kéri: Szántó
Márton, tulajdonos. 1801

Pénzét

ne dobja ki senki tan-
könyv vásárlásnál ha-
nem siessen Harmathy-
hoz fűvészkert-u. 14 (Püs-
pöki palotához 5-ik ház.)
Ott az összes fiu és le-
ányisk. előirt tankönyvek
fél áron kaph. Kötés in-
gyen! Oszálykönyvre
egy gyönyörű tanári zseb-
könyv gratiz. Rajzkör-
zők, könyvtartók leszál-
áron. Tessék meggyő-
ződni! 1947

**Vigyázz! Vigyázz!
Kékre festett kirakat!**

Előrehaladott időny miatt
nagy árleszállítás
minden nyári kelmeben:
1 mtr delén, kimondott jó
mosó 34 f. 1 mtr madéra,
60 cm. széles 63 f. 1 mtr
francia gyapju delén 96 f.
1 méter díszkelme időny-
ság 30 f. 1 mtr fűtő sparga
szőnyeg 39 f. 1 mtr taít
selyem 105 f. 1 mtr selyem
baiszt, mintás 38 f. 1 mtr
lúster, minden szin 30 f.
Szallagok, csipkék, kos-
tüm kelme, harisnyák,
ruhavásznak, zefírek, ág-
garnitúrák, sifonok, vész-
nak, paplanok, maradékok
mind olcsó árban

Molnár női divatruház
Kossuth- és Bathány-u.
sarok, színházzal szemben.

Szóló

a Csapókerben, mely két
utcára, a Jánosi és Zri-
nyi-utcára nyílik, dus
terméssel, lakható épüle-
tekkel, egy esetleg két
darabban, minden elfo-
gadható árért, könnyű
fizetési feltételek mellett
eladó. Értekezhetni Kö-
lcsy-utca 7. Díhen Já-
nosnál. 762

Egy

szép nyaraló félárban el-
adó 1255 négyszögöl cse-
mege szöllővel, négyszög-
öle 13 kor. Andrassy-ut
36. szám, István malom
háta megett; bejárat Sesta
uj kert, 763

Egy

fiatal német asszony uri
házakhoz bejáró minde-
nesnek vagy ott lakónak
ajánkozik Schoplicher
Regina, Monostorpályi-
ut 20. 759

Eladó

ház Nyilas-telep 12 szám
alatt, van rajta jó men-
telű vendéglő és fűszer
üzlet, teljes felszerelésé-
vel más vállalat miatt
eladó. Értekezni lehet:
Tokaji János tulajdonos-
sal a helyszínen. 760

Eladó
nyirábrányi vasuti álló-
más közelében 1200 négy-
szögöl jó karban álló ter-
mő szőlő négyszögöl-
kint 1 kor. 50 fillérjével.
Ertekezhetni lehet —
Gyöngyvirág-utca 5. sz.
alatt. 761

**Teljes ::
ellátást
kaphat**

2 vagy 3 deák in-
telligens izraelita
családnál. Cim:
**ERDÉLYI,
MIKLÓS-U.
22. SZÁM.**

Állás

Könyvelő,

aki a főkönyvvezetés,
mérlegcsinálás minden
ágában kitűnő gyakor-
lattal bír, pénzügytér-
vezető állást töltött be,
állását változtatni óhajt-
ja. Esetleg több helyen
könyvvezetést is vállal.
Jelenleg is minden dél-
után szabad idő felett
rendelkezik. Cim a ki-
adóban. 388

Elsőrendű

szakember ajánkozik er-
dőbecslésre és erdőkiter-
melésre. Ajánlatok pos-
terestante „Erdőkiterme-
lés” Debreczen. 1979

Joghallgató

keres Dr. Szűcs Andor
ügyvégi irdodája. 2022

Kereskedelmít

végzett, német nyelvet is
bíró, gyors és gépirónó
állást keres. Beléphet
azonnal. Cim a kiadó-
hivatalban. 784

**Uj vizgyógy-
intézet**

és Zander-féle svéd
gyógygymnastica :::
**DEBRECZEN,
SIMONFFY-U. 7.**

**Vezető orvos: Dr. Szász
Adolf. :::** Rendel: dél-
előtt 10—1-ig, dél-
után 3—5 óráig. :::

Rendelési órák:

Férfiaknak:
dél előtt 6—10-ig,
dél után 5—8-ig.

Nőknek:
dél előtt 10 órától
dél után 5 óráig.

Svéd fejlesztőtorna
gyermekeknek délután
3 órától 5 óráig. 1909

CIRKUSZ SCHMIDT

Megnyitó előadás

SZOMBATON, 1913. évi augusztus, 30-án a Széchenyi-utca végén.
Az előadás kezdete 9 órakor. :: :: :: :: Világvárosi műsor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vidékről apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén ellér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jelíges leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Újság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kiadóhivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Levelezés

Jelíges levélnél a hirdetés száma is kérietik.

Szorgalom jelígre levél ment a kívánt helyre. 780

Délutánonként elszórakozna egy vig kedélyű hivatalnok kellemes úri emberrel, kor és valóság mellékes irjanak a kiadóba „Szórakozás kell az élthez” jelígre. 785

Arverésen eladom f. év augusztus 31-én d. u. 3 órakor a Sipos Mihályné Kálmán Eszter-féle Dugó csárdánál eső hadházi Bocskai-kerti

4 nyilas szőlőt és annak idei szőlő és krumpli termését kint a helyszínen készpénzfizetés mellett. :: Dr. Széll Gábor, ügyvéd.

Előnyös

feltételek mellett eladó egy

Gőzkávépörkölde és Fűszerőrő Vállalat gépherendezése. Deák Ferenc-u. 22.

Különtéle

Megnyit a „Béka áruház” Piac- és Hatvan-u. sarkán, ahol mesés olcsó árban kapható: Futószőnyeg 80 f., nagy szobaszőnyeg 10 K, ággyarnitúra 8 K, ruhaszövet 1 K, 3 rétv ágymadrac 10 K, 2. sz. paplan 4-50 K. 1715

Az ideai iskola évre elfogadtatnak teljes ellátásra izr. családból való fiúgyermek. Arany János-utca 16. sz. 756

VIZVEZETÉK,

csatornázás, központi fűtéseket szakszertű kivitelben jótállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítik. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért vállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 379. 34

Szüts István

uri- és egyenruhaházbanál lehet legolcsóbban legdivatósabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835

Hunyadi-utca 13.

Lakás

Lakatos- vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Piac-utca 85. sz.

Üzlethelyiség azonnal kiadó bármilyen célre: I. üzlethelyiség K 500 I. „ „ 1000 I. „ „ 1100 Értekezhetni: Wiener Adolf zsák- és ponyvaüzletében, Kossuth-utca 27. sz. 1789

Kiadó

Miklós-u. 22. szám alatt szép utcai szoba akár butorral, akár a nélkül. Értekezhetni a fűszerüzletben. 606

Bolthelyiség

igen alkalmas borbély-, hentes-, cipész- stb. üzletnek igen alkalmas — azonnal kiadó. Miklós-utca 22. 705

Modern

lakás, négy szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló uri lakás nov. 1-től Csapóutca 26. sz. alatt földszint kiadó. Értekezhetni ugyanott Kuthi Zsigmondnál. 764

Üzlet

SZLATVINI-VIZ a legjobb hűgyszert. Kapható a Deutsch-üzletekben. 13

VALÓDI édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J Jenő fűszer-, gyarmatárú nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Iskola táskák

gyermek-női harisnyák, férfi ingek, divatos kalapok és nyaktenők legolcsóbban Schwarz M. L. Piac 52 (Megyeház) mellett. 26

Butorok

legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Mack' féle
KAISER-BORAX
 Előkelő Toaletszer
 Száz ezer családban használatban, Finomítja és szépíti a bőrt, meg védelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax. Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
 GÖTTLIEB VOITH, WIEN III./1
 Mindenhol kapható.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószerrel.

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül

Félórai főzés után

vakító fehér ruhát!

„PERSIL” kiméli a vásznat és a fehérneműt az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien III./1.

Kapható mindenütt.

ISKOLÁS FIUK

részére legtartósabb

ruhák:

feltűnő olcsó szabott árban vásárolhatók

Frank Rezső

Debreczen legnagyobb ruha-áruházában

a Bika-szálloda mellett.

Tartós iskolaöltöny

6-12 éveseknek

K 8-10-12-

Kittinő kamarn iskolaöltöny

6-12 éveseknek

K 9-50 11-13-

Scheviot fluóltöny

12-15 éveseknek

mellénnyel

K 15-17-20-

Kamarn fluóltöny

12-15 éveseknek

mellénnyel

K 20-24-30-

Debreczen szab. kir. város polgármesterától.

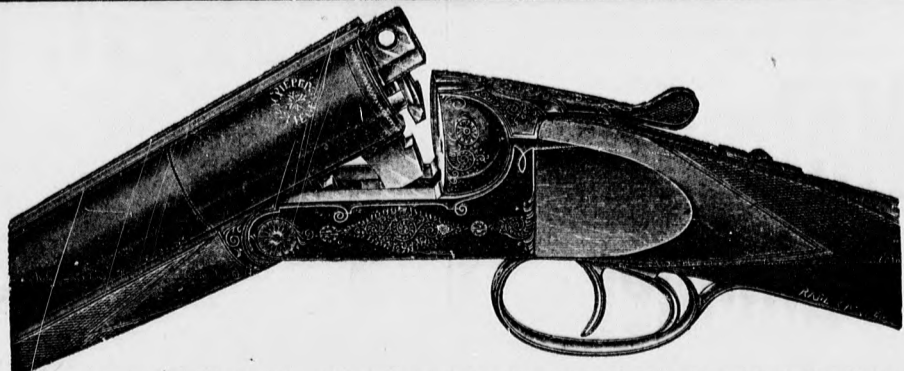
3016-1913. eln.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város rendőrségénél betöltendő nyolc polgári biztosi (detektív) állásra **ez évi szeptember 10-iki lejárattal** pályázatot hirdetek.

Pályázati feltételek a polgármesteri hivatalban és a rendőrfőkapitányságnál megtekinthetők.

Kovács József,
 polgármester.

Van szerencsénk a nagyérdemű vadászközönség b. tudomására adni, hogy állandó nagy raktárt tartunk fen «Sauer» süblit, «Morgenstern» weipertit, «Forgeron» lütticht és más belgiami vadászfegyverekben; Flobertek, revolverek, ismétlőfegyverek és pisztolyok, valamint bel- és külföldi töltények, u. m.: «Fasan», «Waidmannsheil» és «Jagdkönig» és vadászati felszerelésekben. Javításokat olcsón és jól végeztünk. Kiváló tisztelettel

Ladányi József és Társa Debreczen, Piac-utca 83. sz., a Royal-szállóval szemben.